

Referat af møde i VA's verdensmålsudvalg

Torsdag den 28. august 2025, Hyldespjældet

Deltagere: Vinie Hansen (Formand, VA's bestyrelse), Johnnie Flindt (VA's bestyrelse og Gadekæret), Lis Vestergaard (Læhegnet), Karen-Margrethe Madsen (Banehegnet), Astrid Hansen (4 Række), René Fuglsang (Grønningen), Margit Dujardin (Grønningen), Karsten Wenneberg (6 Vest), Jens Thejsen (Hyldespjældet), Lis Jensen (Hyldespjældet), Thomas Pendrup Jørgensen (Hyldespjældet), Peter Gliner (Blokland), Lise Kaadach (4 Nord), Charlotte Rasmussen (4 Syd), Tenna Vestergaard (4 Syd), Maya Mangor (Gadekæret), Palle Elmer Jensen (Kanalens Kvarter).

Fra Administrationen: Mads Reddersen Gauguin og Anna Gunnarsson Nolsøe (referent)

Gæst: Tine Sønderby, projektleder på Ind i det grønne.

Rundvisning i Hyldespjældet / v. Jens Thejsen

Mødet startede med en rundvisning, hvor Jens Thejsen, medlem af udearealudvalget og Det Grønne Miljøudvalg, viste mødedeltagerne rundt på afdelingens udearealer.

Jens lagde ud med at vise den klynge af skovfyr, der står ved siden af Hyldespjældets beboerhus. En vinter var der islag på træerne og de var i fare for at blive fældet, men gennem dialog med driften blev man enige om en løsning, hvor træerne i stedet fik en bestemt beskæring, der betød at de kunne blive stående og har udviklet sig flot.

Herefter gik turen forbi bagsiden af en af Hyldespjældets stræder, hvor der er anlagt Sedum (stenurt) på skurenes tage i forbindelse med renoveringen for nogle år siden. På sedumtagene vokser blomster, som er god føde for insekter og dermed med til at fremme biodiversiteten i afdelingen. Dertil holder beplantningen på vandet.

Turen fortsatte forbi det store område, hvor der er fuld gang i opførelsen af en ny materiale- og genbrugsgård, nye beboerværksteder og nyt hønsehus. Byggeriet forventes at stå færdigt om cirka 10 måneder.

Ikke så langt fra den nye materiale- og genbrugsgård, ligger et mindre område, man i Hyldespjældet kalder "Naturskoven". Det er et område med høje træer, hvor planter får lov til at gro vildt og gamle afskårne grene bliver lagt i skovbunden, for at insekter og biller har noget at leve af. Området er omkranset af en 56 meter lang ved-mur. Ved-muren er blevet til gennem at udearealudvalget løbende har skåret fællede træer op og placeret stykkerne langs med skovbrynet. Fordelen ved at have den døde ved liggende, er at den holder på CO₂, som dermed ikke kommer ud i atmosfæren. En anden fordel er at svampe begynder at vokse på det og larver og biller begynder at leve i det, hvilket skaber en fødekilde til områdets fugle.

Hyldespjældet har flere forskellige områder, hvor beplantningen er "vild med vilje", for eksempel på "Elefantskråningen" mellem Hyldespjældet og Galgebakken. Den vilde beplantning kan godt skabe delte meninger blandt beboerne, men de fleste nyder synet og bakker op om tiltagene, som er beboerdrevne.

Jens viste afdelingens nyttehaver frem, som stod i fuldt flor. Hyldespjældet har valgt at samle haveaffaldet fra nyttehaverne og placere det i skovbunden under en klynge træer i nærheden af nyttehaverne, så der kan skabes grobund for liv blandt insekter og biller.

Ud fra samme ønske om at styrke områdets biodiversitet, er der i forbindelse med Hyldebjergdets deltagelse i projektet Ind i det grønne, blevet fjernet buske, som før dominerede et bestemt område. I stedet har projektgruppen anlagt en høj med skovbundsjord. Her skal vilde planter have lov til at vokse, så skovbunden udvikler sig, og der dermed kommer en større variation i plante- og dyrelivet i området.

Herefter gik turen tilbage til beboerlokalet, hvor Vinie Hansen takkede for rundvisningen.

Workshop om Ind i det grønne / v. Tine Sønderby

Tine Sønderby indledte workshopen med et oplæg, hvor hun præsenterede formålet med projektet, gav en status på arbejdet og delte nogle af de refleksioner, som projektgrupperne i de fem deltagende boligafdelinger har gjort sig.

De fem afdelinger har arbejdet på forskellige måder og med forskellige typer af projekter:

- **Banehegnet:** Anlæg af bede og skovbund.
- **Grønningen:** Anlæg af en lille lund.
- **4. række:** Etablering af frugthjørne og løgplanter samt et gavlmaleri med naturtema.
- **Hyldebjergdets:** Anlæg med skovbundsjord.
- **Gadekæret:** Børnenatur. Bl.a. er der foretaget en undersøgelse af livet i søen. Næste aktivitet er flagermus-safari med bål og guitar.

Det overordnede formål med projekt Ind i det grønne har været at sætte fokus på udelivet, og hvad man kan få ud af at bruge de grønne områder i sit eget boligområde. Samtidig rejser det spørgsmålet: Hvordan kan vi få flere beboere med, så det ikke kun bliver de få engagerede? Her er det vigtigt at anerkende, at tilgangen til det grønne kan være meget forskellig alt efter folks interesser.

Tine understregede vigtigheden af, at projekterne tager afsæt i den lokale kontekst, så flest muligt får glæde af dem: Hvad synes vi netop her, hvor vi bor? Hvordan kan vi blive enige om, hvordan de grønne arealer bruges, så flest muligt tilgodeses?

Hun fremhævede også betydningen af at koble de grønne initiativer til det sociale liv og de sociale aktiviteter, der allerede eksisterer i de enkelte boligafdelinger. Fordi man på den måde gør arbejdet med de grønne projekter til en naturlig del af det sociale liv i boligafdelingerne.

Gruppearbejde

Udgangspunktet for gruppearbejdet var en model med fem elementer, som skulle åbne for refleksioner over, hvem vi er som afdeling i forhold til arbejdet med grønne projekter.

Modellen indeholder følgende elementer:

- Organisering i afdelingen: Hvordan vi strukturerer arbejdet og inddrager flere beboere.
- Sparring mellem beboere og på tværs af afdelinger: Værdien af vidensdeling og samarbejde.
- Eksterne samarbejder og sparring: Institutioner og aktører, der kan bringe nye kompetencer ind, som afdelingen ikke selv råder over.

- Lokal drift og pleje af det grønne: Driften bør inddrages fra start, særligt ved projekter med beplantning, da driften efterfølgende skal stå for vedligeholdelse. Tidlig inddragelse giver bedre samarbejde.
- Organisation og administration: Kan understøtte projekter ved at åbne døre, for eksempel via fondsansøgninger og puljemidler. Dertil kan administrationen udarbejde bredere strategier, som afdelingerne kan følge, hvis de ønsker det.

Derudover blev der arbejdet med den grønne trekant, som handler om:

- Stedets karakter: Hvilke udearealer og beplantninger findes, og hvilke traditioner er der. Vi starter aldrig fra nul, men der kan være flere eller færre erfaringer at bygge på.
- Målgruppe og formål: Hvem projektet er for, og hvad vi ønsker at opnå. Konkrete formål styrker projektet.
- Økonomi: Flere formål kan skabe større opbakning og sikre bæredygtighed på lang sigt.

Samt den røde cirkel, der peger på:

- Følelser og fortællinger: De følelser vi har for det grønne og de fortællinger, vi skaber om dem.

Gruppearbejdet tog udgangspunkt i tre spørgsmål:

1. Hvordan ser det ud i vores afdeling?
2. Er der noget, vi kunne arbejde med?
3. Er der ressourcer i eller udenfor afdelingen, som vi kunne bruge bedre i grønne projekter?

Grupperne var blandet på tværs af boligafdelinger, hvilket satte gang i en spændende dialog, hvor deltagerne delte deres egne erfaringer med grønne projekter i deres afdelinger.

Til opsamling i plenum, var der særligt tre emner, der optog mødedeltagerne, nemlig 1. Hvordan skaber man deltagelse blandt beboerne i opstartsfasen af et grønt projekt, 2. Hvordan opretholder man fremdriften og motivationen i arbejdet med et grønt projekt, og 3. Hvordan skaber man grobund for det gode, lokale samarbejde

Under de forskellige emner, blev der blandt andet drøftet følgende;

1. Hvordan skaber man deltagelse blandt beboerne i opstartsfasen af et grønt projekt

- Det er vigtigt at kommunikere klart til beboerne, men en flyer eller anden skriftlig information er sjældent tilstrækkelig i sig selv. Tværtimod kan den skriftlige kommunikation i opstartsfasen virke som en barriere. Det vigtigste er at skabe relationer, hvor der opbygges tillid, så beboerne bliver trygge ved at deltage i noget nyt.
- Der blev foreslået nytænkning af informationskanaler, så det bliver mere vedkommende og sjovt. Der blev nævnt et eksempel fra Gadekæret, hvor et loppemarked blev brugt til at vise grønne aktiviteter til de deltagende børn, hvilket var mere effektivt end skriftlig information.
- Beboerdeltagelsen i et grønt projekt skal findes bredere end i afdelingsbestyrelsen. For eksempel er det muligt, at et udvalg med eget budget kan motivere flere til at deltage. Samtidig er der eksempler på beboere, der foretrækker en mere løs organisering uden faste møder, hvor de løbende finder på projekter, som de synes giver mening i boligafdelingen.

- I afdelinger med blandede aldersgrupper kan man forsøge at finde aktiviteter, der kan samle på tværs. I Gadekæret havde de gode erfaringer med at tage på tur til Zoologisk Have, både unge og gamle.
- 2. Hvordan opretholder man fremdriften og motivationen i arbejdet med et grønt projekt**
- Det er vigtigt, at beboerne selv kan skabe noget og føle ejerskab over projekterne. Som eksempel blev nævnt vægmalerierne i 4 Række, der værnes om af beboerne, fordi processen har været inkluderende fra start.
 - Når man er i gang med et projekt, for eksempel i et udvalg, er det vigtigt at man er vedholdende og arbejder struktureret for at få projektet til at blive til noget.
 - For at bevare motivationen kan det være nødvendigt, at have realistiske forventninger til nye projekter og fokusere på den opbakning, der faktisk er blandt beboerne, fremfor den, der mangler. Det gælder især i sammenhænge, hvor beboeraktiviteterne i forvejen er begrænsede.
 - Motivation kan styrkes ved at søge støtte og ressourcer udenfor afdelingen. For eksempel havde de i Grønningen gode erfaringer med at beboere fra naboafdelingen deltager i lugearbejdet i deres højbede, hvilket har været en meget positiv oplevelse.
- 3. Hvordan skaber man grobund for det gode, lokale samarbejde**
- Der kan blandt beboerne herske forskellige opfattelser af hvem, der skal have indflydelse på udearealerne, hvilket kan skabe udfordringer i projekter, hvor alle beboere inviteres til at tage del i et givent projekt. Her er dialog mellem beboere, udvalg og bestyrelse vejen frem for det gode samarbejde.
 - Renoveringer kan skabe udfordringer for projekter på udearealer, fordi de kan ændre karakter undervejs. Samtidig kan renoveringsprojekter skabe nye muligheder på udearealerne, som måske ikke var der tidligere, hvilket kan tænkes ind i grønne projekter fremadrettet.

Runden med nyt fra afdelingerne udgik som punkt på dagsordenen, da mødedeltagerne som en del af workshoppen allerede havde delt nyt fra deres afdelinger.

Kommende møder

Næste møde afholdes den 28. oktober 2025.

